

การประเมินความเสี่ยงทุจริต

สถาบันคุ้มครองเงินฝากตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงทุจริตไว้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความเสี่ยงตามกระบวนการทำงาน ซึ่งผู้บริหารและพนักงานทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินความเสี่ยง และผลการประเมินได้ผ่านการพิจารณา กลั่นกรองจากผู้บริหารระดับสูงเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของสถาบันจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีธรรมาภิบาล และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงความเสี่ยงทุจริต หรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยในปี 2564-2565 สถาบันได้มีการผนวกรวมการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความเสี่ยงตามกระบวนการทำงานใน 3 ส่วน ได้แก่ 1) การประเมินการควบคุมภายใน 2) การประเมินความเสี่ยงระดับ Operation และ 3) การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานรัฐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การประเมินการควบคุมภายใน

เป็นการประเมินกระบวนการทำงานในความรับผิดชอบของฝ่ายงานตามภารกิจตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 ซึ่งจะต้องมีการประเมินผลการควบคุมภายในต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยมีขั้นตอนการประเมินการควบคุมภายในดังนี้

- (1) ระบุภารกิจฝ่ายงาน/ กระบวนการทำงานในความรับผิดชอบของฝ่ายงานตามภารกิจฝ่ายงาน
- (2) ระบุความเสี่ยงของกระบวนการทำงาน ประเภทของความเสี่ยงและสาเหตุของความเสี่ยง
- (3) ระบุความเสี่ยงจากการทุจริต ซึ่งครอบคลุมเรื่องการทุจริตหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- (4) ระบุการควบคุมที่มีอยู่ของแต่ละกระบวนการทำงานเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายหรือความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และประเมินผลการควบคุมดังกล่าว
- (5) ประเมินความเพียงพอของระดับคะแนนเกณฑ์การประเมินการควบคุมภายใน แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยระดับที่ 1 คือ นำพอใจ มีการควบคุมเหมาะสมเพียงพอและปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับที่ 2 คือ ปานกลาง มีการควบคุมเหมาะสมเพียงพอ แต่พบข้อผิดพลาดในการปฏิบัติ หรือไม่ได้ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ และระดับที่ 3 คือ ควรปรับปรุง ไม่มีการควบคุม / การควบคุมไม่เหมาะสมเพียงพอ
- (6) ประเมินความเสี่ยงหลังการควบคุม ตามระดับโอกาสของความเสี่ยงและระดับผลกระทบของความเสี่ยง ภายหลังจากมาตรการควบคุมหรือป้องกันที่มีอยู่ โดยจำแนกระดับความเสี่ยงเป็น 4 ระดับ คือ ระดับความเสี่ยงต่ำ ปานกลาง สูง และสูงมาก พร้อมทั้งระบุระดับผลกระทบหลังการควบคุม แยกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านผลกระทบด้านการเงิน (Financial Impact: F) ด้านวัตถุประสงค์และการดำเนินงาน (Business Objective & Operational Impact : O) และด้านชื่อเสียง (Reputational Impact : R)

ระดับผลกระทบ						
15	R17	R22	R23	R24	R25	
14	R15	R16	R19	R20	R21	
13	R8	R9	R13	R14	R18	
12	R4	R5	R7	R11	R12	
11	R1	R2	R3	R6	R10	
	L1	L2	L3	L4	L5	โอกาสเกิดเหตุการณ์

โซนสีเขียว	ระดับความเสี่ยงต่ำ
โซนสีเหลือง	ระดับความเสี่ยงปานกลาง
โซนสีส้ม	ระดับความเสี่ยงสูง
โซนสีแดง	ระดับความเสี่ยงสูงมาก

รูปที่ 1 แสดงเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงของสถาบัน

(6) ระบุความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (ถ้ามี)/การปรับปรุงการควบคุม โดยกรณีที่ระดับความเสี่ยงหลังการควบคุมอยู่ในระดับความเสี่ยงสูงหรือสูงมาก ถือว่ายังไม่อยู่ในระดับที่สถาบันยอมรับ และจะต้องมีการรายงานรวมทั้งเสนอแนวทางหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการควบคุม เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงให้ลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป

(7) รายงานผลการจัดการความเสี่ยงที่พบ และมาตรการในการควบคุม พร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อลดความเสี่ยงแก่ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

กระบวนการทำงาน/กิจกรรม	ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยงจากการทุจริต Fraud Risk (ใช่/ไม่ใช่)	การควบคุมที่มีอยู่ (ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว) * โปรดระบุว่าช่วยลดระดับโอกาส หรือลดระดับผลกระทบ
6.2 การจัดทำและลงนามในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝากเงินและถอนเงิน วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝากเงินและถอนเงินมีความถูกต้องครบถ้วนตามเงื่อนไข 2. เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติของสถาบันเกี่ยวกับอำนาจอนุมัติ	1. เอกสารการฝากและถอนเงินไม่ได้ลงนามโดยผู้มีอำนาจอนุมัติ 2. มีการทุจริตในการทำรายการโดยการฝากเงินเข้าบัญชีตนเอง หรือผู้อื่น	ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)	ใช่	- แบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้จัดทำกับผู้ตรวจสอบเอกสารและให้มีการตรวจสอบความครบถ้วนภายหลังการลงนามในเอกสารโดยเจ้าหน้าที่ (L) - ระบุเกี่ยวกับด้วยการลงทุนได้กำหนดวงเงินที่ผู้มีอำนาจสามารถลงนามเบิกถอนเงินได้ และกรณีที่มีอำนาจไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ผู้มีอำนาจในระดับที่สูงขึ้นจะเป็นผู้ลงนาม (L) - มีการวางแผนการลาหยุดที่ก่อนประจำปี และการสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ทราบในกรณีผู้มีอำนาจลงนามไม่สามารถเข้ามาปฏิบัติงานในสถาบันได้ (L) - การถอนเงินต้องโอนเข้าบัญชีของสถาบันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้น หรือนำฝากที่ธนาคารเดิม (L)
6.3 การสร้าง ตรวจสอบ และอนุมัติรายการฝากเงินและถอนเงินผ่านระบบ BAHTNET วัตถุประสงค์ เพื่อให้การฝากเงินและถอนเงินถูกต้องและทันเวลา	Presettlement Risk การโอนเงินผิดพลาดหรือไม่ทันตามกำหนดเวลา	ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)	ไม่ใช่	- แบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้สร้างรายการและอนุมัติรายการ (L) - มีการสอบย้อนข้อมูลหลังทำการกับธนาคาร (L) - มีการติดตามสถานะของรายการที่อนุมัติไว้ในระบบ BAHTNET ว่ามีการโอนเงินหรือรับโอนเงินหรือไม่ (L) - มีการตรวจสอบความครบถ้วนของการฝากเงินและถอนเงินทุกสิ้นวันทำการ โดยตรวจสอบกับรายงานที่จัดพิมพ์จากระบบ (L) - มีคู่มือในการปฏิบัติงานด้านฝากถอนเงินของ SFI และกำหนดให้มีการทบทวนคู่มืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (L)

ระดับคะแนน			การประเมินผล การควบคุม (เพียงพอ/ไม่ เพียงพอ)	ระดับโอกาส หลังการ ควบคุม	ระดับผลกระทบ หลังการควบคุม			ระดับ ผลกระทบ รวมเดิม (F, O, R)	เกณฑ์ที่ใช้ใน การประเมิน (F, O, R)	ระดับความ เสี่ยงหลังการ ควบคุม
1	2	3			F	O	R			
✓			เพียงพอ	L2	I2	I2	I2	I3	F1 O2 R1	R5

รูปที่ 2 แสดงตัวอย่างการควบคุมภายในของสถาบันซึ่งมีการประเมินความเสี่ยงทุจริตตามกิจกรรมของสถาบัน (สิ้นสุด ณ 31 ธ.ค. 64)

2) การประเมินความเสี่ยงระดับ Operation

สถาบันได้จัดให้มีการจัดทำความเสี่ยงระดับ Operation และกำกับดูแลการปฏิบัติงานที่สำคัญ โดยในปี 2564 สถาบันได้มีการคัดเลือกกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญ ได้แก่ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการทดสอบการจัดเตรียมข้อมูลผู้ฝาก เพื่อนำมาประเมินความเสี่ยงระดับ Operation โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต โดยมีขั้นตอนการประเมินดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดกระบวนการ เลือกกระบวนการย่อย ระบุกิจกรรมการดำเนินงาน
- (2) ระบุความเสี่ยง ประเภทของความเสี่ยงและสาเหตุของความเสี่ยง รวมไปถึงความเสี่ยงจากการทุจริต ซึ่งคำนึงถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- (3) ระบุการควบคุมที่มีอยู่ของแต่ละกระบวนการทำงานเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายหรือความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และประเมินผลการควบคุมดังกล่าว
- (4) ประเมินความเสี่ยงหลังการควบคุม (Residual risk) ตามระดับโอกาสของความเสี่ยงและระดับผลกระทบของความเสี่ยง ภายหลังจากมาตรการควบคุมหรือป้องกันที่มีอยู่ โดยจำแนกระดับความเสี่ยงเป็น 4 ระดับ คือ ระดับความเสี่ยงต่ำ ปานกลาง สูง และสูงมาก พร้อมทั้งระบุระดับผลกระทบหลังการควบคุม แยกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านผลกระทบด้านการเงิน (Financial Impact: F) ด้านวัตถุประสงค์และการดำเนินงาน (Business Objective & Operational Impact : O) และด้านชื่อเสียง (Reputational Impact : R)

กระบวนการ			
เลขที่ กระบวนการย่อย	กระบวนการย่อย (Process Level 2)	เลขที่กิจกรรม การดำเนินงาน	กิจกรรมการดำเนินงาน (Process Level 3)
1	การบริหารจัดการฐานข้อมูลลูกค้า	1.1	การสร้าง/แก้ไข/ยกเลิก/อนุมัติ/ดูแล ข้อมูลลูกค้าในระบบ
2	การขอซื้อพัสดุและการจัดจ้าง	2.1	การจัดทำคำขอจัดหาพัสดุ (PR) พร้อมรายละเอียดพัสดุและ วงเงินจัดหา ที่ต้องการนำเสนอขออนุมัติต่อหัวหน้าหน่วยงาน

ความเสี่ยง							
การระบุความเสี่ยง							
เลขที่ ความเสี่ยง	ความเสี่ยง (Risk level 3)	กลุ่มความเสี่ยง (Risk level 2) (For Internal use)	ประเภทความเสี่ยง (Risk level 1) (For internal use)	การเชื่อมโยงกับความเสี่ยง องค์กร (Enterprise Risk) (For internal use)	อ้างอิง (For internal use)	ความเสี่ยงจากการ ทุจริต (Fraud Risk) (ใช่/ไม่ใช่) (For internal use)	สถานะความเสี่ยง ในปีปัจจุบัน (New risk in current fiscal year) (For internal use)
R6.1.2	ข้อมูลลูกค้าสูญหาย หรือรั่วไหลไปยังบุคคลภายนอกหรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง	การปฏิบัติการ (ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยี (Technology Risk))	ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)	S17 การสูญหาย/รั่วไหลของข้อมูลสำคัญ	เพิ่ม	ใช่	ความเสี่ยงที่เพิ่มเติมในปีปัจจุบัน
R6.3.4	กระบวนการสรรหา คัดเลือก และประเมินผู้ค้าไม่โปร่งใส หรืออาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	การปฏิบัติการ (ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Process Risk))	ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)	ไม่มีความเชื่อมโยงกับความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk)	พย ผสน 11.2 (4)	ใช่	ความเสี่ยงเดิมที่มีการแก้ไข
R6.6.4	การทุจริตในการจ่ายชำระสินค้า/พัสดุ/งานจ้าง เช่น ใช้เอกสารใบเติมเพื่อเบิกจ่าย ใช้ใบเสร็จปลอม โอนเงินให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ หรือโอนเข้าบัญชีตนเอง หรือการจ่ายเงินชำระค่าสินค้า/งานจ้างให้กับคู่ค้าที่ไม่มีตัวตน เป็นต้น	การปฏิบัติการ (ความเสี่ยงที่เกิดจากบุคลากร (People Risk))	ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)	ไม่มีความเชื่อมโยงกับความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk)	พย ผกข 3.1 (2,3) , 3.2 (2)	ใช่	ความเสี่ยงเดิมที่มีการแก้ไข

การควบคุมภายใน													
เลขที่ การ ควบคุม	การควบคุม	ประเภท การควบคุม (Manual /System)	ประเภท การควบคุม (Preventive /Detective)	ความถี่	ผู้รับผิดชอบ การควบคุม (Control owner)	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ การควบคุม	การควบคุมถูกระบุใน คู่มือปฏิบัติการที่ เกี่ยวข้องกับ กระบวนการจัดซื้อจัด จ้าง	ระดับคะแนน			คำอธิบายประกอบ การให้คะแนน/ ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)	การ ประเมินผล การควบคุม	
								3	2	1			
C6.1.1	ระบบ ERP จำกัดสิทธิ์การสร้าง/แก้ไข/ยกเลิก/อนุมัติ ข้อมูลลูกค้าให้เฉพาะผู้ที่รับผิดชอบเท่านั้น โดยในการเข้าใช้งานระบบ ERP จะต้องเข้าสู่ระบบด้วย Username และ Password เฉพาะบุคคล และไม่มี การ share username และ password ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ในฝ่าย	System	Preventive	เมื่อเกิดรายการ	เจ้าหน้าที่พัสดุ	ฝ่ายสนับสนุนงานองค์กร (ผสน.)	ไม่มี	✓				เพียงพอ	
C6.2.1	สถาบันฯ จัดทำคู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งครอบคลุมนโยบายและวิธีปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้าง และการคัดเลือกผู้ค้า รวมถึงแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยอ้างอิงตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการทบทวนนโยบายและวิธีปฏิบัติดังกล่าว โดยผ่านความเห็นชอบจาก ผอ.ล. และ ผชบ. เป็นประจำทุกปี	Manual	Preventive	รายปี	เจ้าหน้าที่พัสดุ	ฝ่ายสนับสนุนงานองค์กร (ผสน.)	มี คู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง	✓				มีการจัดทำและทบทวนคู่มือเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านความเห็นชอบจาก ผอ.ล. และ ผชบ.	เพียงพอ

ความเสี่ยงหลังการควบคุม (Residual risk)				
ระดับโอกาส หลังการควบคุม	เกณฑ์ในการประเมินระดับ ผลกระทบหลังการควบคุม*			ระดับความเสี่ยง หลังการควบคุม
	F	O	R	
L1	I1	I1	I1	R1
L1	I1	I1	I1	R1

รูปที่ 3 แสดงตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงระดับ Operation

3) การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานรัฐ

ในปี 2565 สถาบันได้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานรัฐ ตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) โดยคู่มือดังกล่าวได้กำหนดให้สถาบันทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณปี พ.ศ. 2565 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ เพื่อส่งให้สำนักงานศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงการคลัง (ศปท.กค.) เพื่อทำการรวบรวมและนำเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ท. โดยขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

(1) กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต สถาบันได้ทำการกำหนดเกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) และเกณฑ์วัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

(2) ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามระดับโอกาสของความเสี่ยงและระดับผลกระทบของความเสี่ยง โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสถาบัน ได้เลือกระดับผลกระทบด้านชื่อเสียง (Reputational Impact : R) ในการประเมินผลกระทบ และจำแนกระดับความเสี่ยงที่ประเมินเป็น 4 ระดับ คือ ระดับความเสี่ยงต่ำ ปานกลาง สูง และสูงมาก

(3) จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ระบุขั้นตอนการดำเนินงาน / ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต พร้อมทั้งระบุมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

(4) สรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จัดทำแบบสรุปรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และรายละเอียดประมาณการงบประมาณโครงการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ส่งสำนักงาน ป.ป.ท. รอบที่ 1 ในวันที่ 1 มีนาคม 2565 และรอบที่ 2 ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2565

สำหรับโครงการที่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสถาบันนั้น คือโครงการจ้างบริการศูนย์คอมพิวเตอร์ Private Cloud (Off-Premise Data Center) มูลค่างบประมาณ 41,862,857.14 บาท วิธีการจัดซื้อจัดจ้างในรูปแบบ e-GP ระยะเวลาดำเนินการในรูปแบบขงผูกพัน 3 ปี ดำเนินการในระหว่างปี พ.ศ. 2565 – 2568 มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงดังรูปที่ 4

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต					
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I) ความเสี่ยงคงเหลือ (Residual Risk)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑.	การบริหารจัดการฐานข้อมูลคู่ค้า	ข้อมูลคู่ค้าสูญหาย หรือ รั่วไหลไปยังบุคคลภายนอกหรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง	๑	๑	ต่ำ
๒.	การขอซื้อพัสดุและการจัดทำขอบเขตงานจัดซื้อจัดจ้าง	การวางแผนนำโครงการที่ไม่เหมาะสมหรือไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน ออกมาจัดทำโครงการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง	๑	๓	ต่ำ
		การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR) ไม่โปร่งใส เช่น การเลือกสเปค เป็นต้น	๑	๒	ต่ำ
๓.	การพิจารณาสรรหาคัดเลือก และประเมินคู่ค้า	กระบวนการสรรหา คัดเลือก และประเมินคู่ค้าไม่โปร่งใส เช่น การติดสินบน การสมรู้ร่วมคิด การฮั้วประมูล การเอื้อผลประโยชน์ ไปจนถึงการมีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นต้น	๑	๓	ต่ำ
		เจ้าหน้าที่นำความลับของโครงการไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น	๑	๒	ต่ำ
๔.	การจัดซื้อจัดจ้าง	ส่งเอกสารที่เป็นเท็จให้กับคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างพิจารณา เพื่อให้ผ่านการประมูลงาน	๑	๒	ต่ำ
๕.	การรับพัสดุ/งานจัดจ้างและบันทึกตั้งเจ้าหนี้	การตรวจรับงานไม่โปร่งใส เช่น ผู้ตรวจรับงานบางรายอาจเอื้อให้แก่ผู้รับจ้าง ทำให้โครงการอาจไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น	๑	๒	ต่ำ
๖.	การจ่าย/ชำระเงินเจ้าหนี้	การทุจริตในการจ่ายชำระเงินค่าพัสดุ/งานจ้าง เช่น ใช้เอกสารใบเติมเพื่อเบิกซ้ำ ใช้ใบเสร็จปลอม โอนเงินให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าหนี้ หรือโอนเข้าบัญชีตนเอง หรือการจ่ายเงินชำระค่าสินค้า/งานจ้างให้กับคู่ค้าที่ไม่มีตัวตน เป็นต้น	๑	๒	ต่ำ

รูปที่ 4 แสดงการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

จากรูปที่ 4 ระดับความเสี่ยงการทุจริตหลังจากที่ได้ทำการประเมินออกมานั้นพบว่าอยู่ในระดับที่ต่ำ อย่างไรก็ตามสถาบันได้มีกำหนดมาตรการควบคุมและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ในแต่ละขั้นตอนที่มีความเสี่ยงและรายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว โดยขอยกตัวอย่างขั้นตอนของการบริหารจัดการฐานข้อมูลคู่ค้า และการขอซื้อพัสดุและการจัดทำขอบเขตงาน และมาตรการควบคุมความเสี่ยงทุจริต ดังรูปที่ 5

ที่	ขั้นตอนที่มีความเสี่ยงและรายละเอียดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	รายละเอียดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑.	การบริหารจัดการฐานข้อมูลลูกค้า / ข้อมูลลูกค้ารั่วไหลไปยังบุคคลภายนอกหรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง	ต่ำ	๑. ระบบ ERP จำกัดสิทธิ์การสร้าง/แก้ไข/ยกเลิก/อนุมัติ ข้อมูลลูกค้าให้เฉพาะผู้ที่รับผิดชอบเท่านั้น โดยในการใช้งานระบบ ERP จะต้องเข้าสู่ระบบด้วย Username และ Password เฉพาะบุคคล และไม่มีการ share username และ password ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ในฝ่าย ๒. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเก็บข้อมูลลูกค้า และแบบฟอร์มทะเบียนลูกค้าของสถาบัน (Potential Vendor List : PVL) ไว้ในตู้เอกสารของแผนก พร้อมล็อกกุญแจทุกครั้ง
๒.	การขอซื้อพัสดุและการจัดทำขอบเขตงาน จัดซื้อจัดจ้าง/การวางแผนนำโครงการที่ไม่เหมาะสม หรือไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน ออกมาจัดทำโครงการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้หนึ่ง	ต่ำ	๑. สถาบันวางแผนโครงการโดยคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็นและสอดคล้องกับการดำเนินงานตามพันธกิจของสถาบัน โดยการเสนอโครงการและงบประมาณต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารระดับสูง คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการของสถาบัน ๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และ คณะกรรมการตรวจรับต้องไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของพนักงานและประมวลจริยธรรมสถาบันคุ้มครองเงินฝาก

รูปที่ 5 แสดงมาตรการควบคุมความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ทั้งนี้ ผลของการประเมินความเสี่ยงทุจริตในภาพรวมของสถาบันพบว่า กระบวนการทำงานที่มีความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของสถาบัน ประกอบด้วย กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการด้านการบริหารงานบุคคล กระบวนการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยี สารสนเทศ กระบวนการจัดเตรียมข้อมูลผู้ฝาก และกระบวนการด้านการเงินและการบัญชี โดยพบว่า ความเสี่ยงหลังเพิ่มเติมมาตรการควบคุมที่มีอยู่ อาทิเช่น การสร้างความตระหนักรู้ให้กับบุคลากร การวางกลไกการถ่วงดุลในการทำงาน การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน มีการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ มีบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิด ทำให้ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์หลังการควบคุมของกระบวนการทำงานต่าง ๆ อยู่ในระดับที่สถาบันยอมรับโดยไม่พบการร้องเรียนในเรื่องการทุจริตดังกล่าว ทั้งนี้ผู้บริหารและพนักงานให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ จริยธรรม จรรยาบรรณ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

สถาบันได้มีดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องตลอดปี 2565 โดยได้มีการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สถาบันมีการติดตาม ทบทวนความเพียงพอและประสิทธิภาพของระบบควบคุม พร้อมจัดทำรายงานเสนอผู้บริหารที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ยังมีการเสริมสร้างความตระหนักรู้

ให้กับบุคลากร การวางกลไกการถ่วงดุลในการทำงาน การนำระบบมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายใน มีการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ มีบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิด

2. สถาบันมีข้อกำหนดเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์ สุจริต รวมทั้งป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของการดำเนินงาน ระบุไว้ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎบัตร จรรยาบรรณ และแนวทางธรรมาภิบาลของสถาบัน

3. สถาบันมีการประกาศเจตจำนงในการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล

4. สถาบันมีการประกาศนโยบายงดรับของขวัญ (No Gift Policy)

5. สถาบันมีการจัดประชุมชี้แจงผู้บริหารและพนักงานเกี่ยวกับข้อกำหนดเพื่อส่งเสริมการทำงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต

6. สถาบันมีกระบวนการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 รวมทั้งมีการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ

7. สถาบันมีการจัดทำกระบวนการในการรับและจัดการเรื่องร้องเรียนทั้งจากบุคคลภายในและภายนอกซึ่งครอบคลุมเรื่องการทุจริตและความขัดแย้งทางผลประโยชน์

8. สถาบันปรับปรุงแนวทางธรรมาภิบาลของสถาบันให้มีความเป็นปัจจุบัน และเพิ่มเติมรายละเอียดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริตหรือการขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น การส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง การป้องกันการคอร์รัปชัน เป็นต้น

9. สถาบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงกิจกรรมการรับแจ้งเบาะแส รับแจ้งเหตุ หรือรับข้อร้องเรียน (Whistleblowing) จากเจ้าหน้าที่ภายในของสถาบัน ที่มีลักษณะการแจ้งแบบเปิดเผยตัวตนและไม่เปิดเผยตัวตน เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการบริหารงานอย่างโปร่งใส สุจริต เป็นธรรม รับผิดชอบต่อสังคม ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานทุกคน ได้ปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ความสำคัญกับการป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้น
